Пурнăçа, çĕршыва юрат, тăван халăх мĕнпе чĕрĕ, çавна юрат!

ТУСЛĂХ

НУРЛАТ РАЙОНĔН ОБЩЕСТВĂПА ПОЛИТИКА ХАÇАЧĔ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаçат 1931 çулхи июлĕн 9-мĕшĕнче тухма пуçланă. N 90 (4659) *1998 çулхи август (çурла) уйăхĕн 8-мĕшĕ, шăматкун* *Палăртнă хакпа.*

Августăн 9-мĕшĕ - Строительсен кунĕ

Саламлани

Мĕнле йывăр вăхăт пулсан та, çак професси çыннисен ĕç яланах çителĕклĕ. Кусем вĕсем - строительсем. Акă паян та рынок улшăнăвĕсен йĕркесĕрлĕхне, финанс çирĕпмарлăхне ўпкелешетпĕр пулин те, Нурлатра тата районти ялсенче маларахри çулсенчи хăвăртлăхпа мар пулин те, пĕринчен тепри хитререх çуртсем, социаллă пурнăçпа культура объекчĕсем çĕкленеççĕ. Кăçалхи ултă уйăхра кăна районта 4000 тăваткал метр ытла пурăнмалли çурт-йĕр хута янă, ку пĕлтĕрхи тапхăртинчен 3 (!) хут ытларах. Çак ўсĕме районти строительсен пысăк отрячĕ çине тăрса, пысăк хастарлăхпа ĕçленипе тума пултарнă. Эсир промышленность объекчĕсем хăпартассине тата реконструкцилессине, кăçал уйрăмах активланнă газ кĕртессине, ытти пуçарусене, çак çур çулта кăна 80,5 миллион тенкĕпе усă курнипе палăрнăскерсене, пысăк вăй хунине хакласа пĕтерме çук.

Строительсем ялсенче те анлă масштаблă ĕç илсе пыраççĕ, çул-йĕр тумалли графика ăнăçлă пурнăçлаççĕ. Çĕр-çĕр çын строитель профессине суйласа илсе, юратнă ĕçе вăйне, вăхăтне шеллемесĕр пурнăçлани те савăнтарать. Çак йывăр, укçа çук вăхăтра та хăйсен тивĕçне тўрĕ кăмăлпа пурнăçлакан строительсене пурне те уяв ячĕпе ăшăн саламлатăп, çирĕп сывлăх, çемьере телей сунатăп.

Ф.С.СИБАГАТУЛЛИН,
халăх депутачĕсен пĕрлештернĕ Совечĕн председателĕ, хулапа район администрацийĕн пуçлăхĕ.

Ĕлĕкхи чăпа тавăрмалла

Хуçалăхсем хушшинчи строительство организацийĕ - районти хăй евĕрлисем хушшинче [...] пысăкки. Кунта коллектив [...]йышне те пурлăхпа техника базине те, организаци пурнăçлакан ĕçсен калăпăшне те шута илнĕ. 1987 çулта МСО составне кĕнĕ 547-мĕш ПМК тата яллă вырăнсенче çурт-йĕр анлă тăвакан "Татколхозстрой" ПМК пек хăватлă строительство подразделенийĕсем унăн никĕсĕ пулса тăнă вĕт. МСО хăйĕн сферинче ертсе пыракан организаци пек ăпа строительство механизмĕсен участокне, унччен Хусана пăхăнса тăраканскере, тата автотранспорт, бетонпа раствор узелне, Чистая кĕрекенскере, панă хыççăн пĕтĕмпех йĕркеленнĕ. Шăп çав вăхăтра МСОн çирĕп структури палăрнă тата ăнăçлă ĕçлеме тытăннă.

Анчах хуçалăха тытса пымалли условисем улшăнни çак питĕ пысăк организаци ĕçĕ çинче те палăрнă: пурлăхпа техника тивĕçтерĕвне централизацилемени, çĕнĕ объектсене мар, хăпартма тытăннисене те финанслама чарăнни, çакна май организаци анлă масштаблă ĕçлессин условийĕсем кăткăсланни, социаллă сферăна тытса тăма тухакан тăкаксем виçесĕр ўсни тата ытти сăлтавсем МСОпек авторитетлă организацин çирĕп тĕрекне вăйлă хавшатнă. Чăнах та коллектив çухалса кайман, структура тата ытти улшăнусем урлă рынок условийĕсене хăнăхмалли çул-йĕрсем шырама пуçланă, вĕсене шырасси халь те малалла пырать. Çакăнтан пуçларăмăр та эпир калаçăва 547-мĕш ПМК кĕрекен МСО начальникĕпе Р.М.КАРАМАПА.

- Рустем Мингалеевич, МСО кăçал хăй тĕллĕн ĕçлекен тăватă организацие саланчĕ кăна. Анчах каллех пĕрлештерни çинчен сăмах-юмах çўрет...

- Манăн шухăшпа, МСО составĕнчен икĕ ПМК, стройматериалсен комбинатне тата кирпĕч заводне уйăрни тўрре кăларчĕ пулĕ. Пĕрремĕшĕнчен, вĕсене маларах пĕр çын пайласа тăнă техника куçрĕ, çакă ертўçĕсене кулленхи плансене хăй тĕллĕн палăртма май парать. Ку тĕлĕшпе хăйтĕллĕнлĕхĕн урăх лайăх енĕсем пур. Калăпăр, кирпĕч завочĕ хисепшĕн хăваламасăр, ытларах пахалăха тимлĕх уйăрма пултарать. Çавăнпа та Хуралтăвĕнчи кирпĕче туянакансен шучĕ ўсрĕ. Шел, хăйтĕллĕнлĕх кăна мĕнпурне татса памасть çав, финанссем пулмасан, инçе каяймастăн. Строительство материалĕсен комбинатнех илер. Маларахри çулсенче вăл, тĕпрен илсен, ПМК заказĕсене пурнăçлатчĕ, ун чухне кирлĕ чĕртавар шырасси те пĕтĕмпех тĕп ертўçĕсем çине тиенетчĕ. Халь вара куçса çўрекен механизациленĕ колоннăсен комбината материалсемшĕн вăхăтлă тўлесе татма укçа-тенкĕ çук. Заказсем çук пулсан, коллективăн ĕçĕ те , укçи те çук... Çакă мĕнпе вĕçленни - куç умĕнче. Çаплах организаци шăпине административлă майпа кăна татса пани те тĕрĕсех мар пулĕ, мĕншĕн тесен, пĕрремĕшĕнчен, пурлăхпа техника бази пĕрлехи, иккĕмĕшĕнчен, кунта вăй хуракан çĕр-çĕр çыннăн шухăшне шута илмесĕр те юрамасть пулĕ. МСО бази çинче 547-мĕш ПМК тата "Татколхозстрой" пек икĕ пысăк организаци йĕркелессин çинчен пирĕн сĕнўпе район администрацийĕн пуçлăхĕ шăп çавăнпа килĕшрĕ.

- Апла пулсан, строительсем хăйсем тĕллĕн пурăннă тахçанхи вăхăтсене шеллени тĕрĕс пулнă?..

- Сăмах та çук, компактлă организацие ертсе пыма та, ĕçе йĕркелеме, çаплах пурлăхпа-техника енчен тивĕçтерме çăмăлрах ĕнтĕ. Тепĕр тесен, ытти районсенче те хăй вăхăтĕнче МСО пек пысăклатнă организацисем тахçанах, 90-мĕш çулсем пуçламăшĕнчех саланнă. Эсир тĕрĕс калатăр: ахаль строительсенчен час-часах çаплă илтме тўр килетчĕ: мĕнле пулать-ха капла, эпир хамăрăн заводсенченех хамăр туса хатĕрленĕ материалсене сутăн илмелле-и? Вĕсене тунă чухне мĕн чухлĕ ресурссем тăкакланă вĕт...

(Вĕçĕ 2-мĕш стр.).

Кĕрхи культурăсем акмалли вăхăт çитрĕ

Виçĕ кун каярах çунă çумăр, çĕр ĕçченĕсене савăнтарнăскер, кĕрхи культурăсене акма вăхăт çитнине аса илтерчĕ. Хафизов яч. хис., "Комбайн" ассоциацисенче тата ытти хăш-пĕр хуçалăхсенче симĕс курăкран пушаннă хирсенче çак ĕçе пуçăннă ĕнтĕ. Чылай хуçалăхсенче кĕрхи культурăсем акма палăртнă лаптăксенчи тăпрана хатĕрлесе пĕтернĕ тесен те юрать, сахăр завочĕн тата "Агрохимсервисăн" хушма хуçалăхĕсенче тăпра хатĕрлес ĕçе вĕçленĕ, "Тан"хуçалăхра та ку ĕç нумаях юлман ĕнтĕ. Ытти хуçалăхсен те васкамалла.

Çав вăхăтрах хуçалăхсенчен чылайăшĕ çĕртме сухалама тытăннă. Ĕнерхи кун тĕлне "Киклĕ" хуçалăхра - 350, "Татарстанра" - 250, Хафизов ячĕпе хисепленекен, Мичурин яч. хис. ассоциацисенче, сахăр завочĕн хушма хуçалăхĕнче 200-шер гектар çĕр ĕçлесе хатĕрленĕ. "Дуслыкра" та ку ĕç ăнăçлă пырать. Апла пулин те, тĕп задача вăл - кăçалхи тухăçа пухса илесси. Хуçалăхсенчен нумайăшĕ çурхи культурăсене пухса кĕртме тытăннă. Çапла, Синдряков яч. хис., "Комбайн", "Рассвет" ассоциацисенче, сахăр завочĕн хушма хуçалăхĕнче çурхи культурăсене чылай пысăк лаптăксем çинчен пухса илнĕ. Пăрçана çуррине ытла çапнă. Çурхи тулла хафизовецсемсĕр пуçне, "Кондурча","Тĕрнеç", "Киклĕ", Мичурин яч.хис., "Комбайн", "Чулпан" хуçалăхсенче те çапаççĕ. "Кондурча", "Рассвет", "Сĕнче", Мичурин яч. хис., Хафизов яч. хис. ассоциацисенче пăрçа тухăçĕ лайăх. "Кондурча" тата Мичурин яч.хис. хуçалăхсенче çурхи туллăн начар мар тухăçне пухса илессе шанаççĕ. Юлашкисенче, çаплах "Сĕнче" хуçалăхра сĕлĕ тухăçĕ те лайăх.

Хуçалăхсенчен чылайăшĕ выльăх-чĕрлĕх валли апат хатĕрлес ĕçе вăйлатнă. "Дуслык", "Заря" хуçалăхсенче сенажа кирлинчен ытларах хывнă. Юлашки 3-4 кунра "Рассвет", Синдряков яч. хис., Муса Джалиль яч.хис., "Родина", "Чулпан" ассоциацисенче, сĕт-çу комбиначĕн хушма хуçалăхĕнче сенаж хывассин хăвăртлăхĕ чылай ўснĕ. "Заветы Ильича", "Сĕнче", "Игенче", Кузнецов яч.хис., Хафизов яч.хис. ассоциацисенче, сахăр завочĕн хушма хуçалăхĕнче вара пĕр условнăй выльăх пуçне 6,7 апат единици кăна хатĕрленĕ.

Малта пыраççĕ

Мичурин ячĕпе хисепленекен хуçалăхри **Константин Аркадьевич Романов** "Нива" комбайнпа 16 гектар пăрçа çулса смена нормине 219 процент пурнăçланă.

* * *

Сĕт-çу комбиначĕн хушма хуçалăхĕнче **Андрей Анатольевич Светкин** "ДОН-1500" комбайнпа тырă çапать, нормăна çавăн чухлех ирттерсе пурнăçлать.

* * *

"Сĕнче" хуçалăхри **Валентин Рудольфович Сандрюхин** К-700 тракторпа - 110 гектар, "Тĕрнеç" ассоциацири **Вячеслав Анатольевич Христофоров** - 130, "Тан" хуçалăхри **Ахтям Якубович Бильданов** ДТ-75 тракторпа 70 гектар çĕртме сухаланă.

"Кейссем хирте, "ДОНсем" вара...

МТС пĕрлештернĕ отряд составне кĕрекен "Кейссем" тырпул пухса кĕртме тытăннă пĕрремĕш кунранах хирте.

- Малтан яшсем Мичурин ячĕпе хисепленекен, "Правда", Ульянов ячĕпе хисепленекен, "Заря", "Заветы Ильича", "Алга", "Комбайн", "Татарстан" хуçалăхсене кĕрхи культурăсем пухса кĕртме пулăшрĕç. Питĕ лайăх ĕçлерĕç, вĕсем тĕрĕсленнĕ кадрсем, - тет МТС директорĕ Якуб Ибрагимов. Яшсем иккĕмĕш çул ĕнтĕ Америка техникипе ĕçлеççĕ, ăна алла илессин йывăрлăхĕсем иртсе кайнă, пĕрлештернĕ отряд членĕсем кăçал хăйсене чылай шанчăклăрах туйрĕç. Çапла, иртнĕ çулах хăйсене лайăх енчен кăна кăтартнă механизаторсем Вячеслав Ульдяков (НУГР), Фаниль Гаязов (СПТУ), Наби Бакиров (НУРБ) çинчен ырă сăмахсем кăна илтме пулать.

Хальхи вăхăтра "Кейссем" хуçалăхсене çурхи культурăсене пухса кĕртме пулăшаççĕ. Икĕ комбайн Мичурин ячĕпе хисепленекен пĕрлешўре, пĕрер "Комбайн" тата "Черемшан" хуçалăхсенче ĕçлеççĕ. Виçĕ комбайн "Сĕнче" ассоциацире пăрçа пухса кĕртет. В.Булатов, Г.Насыров, Х.Ибрагимов çак культурăна тўрех вырса çапаççĕ, пăрçа тухăçĕ начарах мар пулнăшăн савăнаççĕ - гектартан вăтамран 18 центнер тухать. Пĕрлештернĕ отряд шутĕнчи 5 "ДОН" вара кăçал пачах ĕçлемест. Чăнах та, вĕсенчен пĕринпе О.Юхмальчин "Заря" хуçалăхра кăшт ĕçленĕ. Кĕскен каласан, хуçалăхсенче вĕсене хире кăларма кирлех те мар, кăçал хăйсеннисене валли те ĕç çук тесе шутлаççĕ.

Хирте тырçи тапхăрĕ хĕрсе пырать.

С.НУРУЛЛИНА.

Уяв ячĕпе сире, хисеплĕ строительсем!

Ĕлĕкхи чапа тавăрмалла

(Вĕçĕ. Пуçламăшĕ 1-мĕш стр.).

- Кăçалхи плансем пурнăçлансан, ĕçсем лайăхланасса шанас килет. Парăмсемпе мĕнле-ха?

- Ĕç укçи тĕлĕшпе парăмсене илес пулсан, кăçалхи иртнĕ уйăхсенче çеç эпир ăна çуррине яхăн чакартăмăр е кивĕ укçапа илес пулсан, 1 миллиард та 300 миллион тенкĕ шутланать. Ку вара питĕ кăткăс задача, шел пулин те, халлĕхе аванс кăна паратпăр-ха. Акă уяв тĕлне те рабочисене аванс пама шутлатпăр.

- Апла пулсан, ĕç пырать...

- Кăна пурте кураççĕ. МСО çинчен мĕнле кăна хурласа калаçсан та, Нурлатра тăвакан çĕнĕ объектсенчен чи пысăккисене, курăнаканнисене пирĕн организаци пурнăçлать. Сăмахран, пĕлтĕр аэропорт çуртне кĕске вăхăт хушшинче хута ятăмăр, ăна вара пăхса ытараймăн! Халь искусство шкулне туса пĕтеретпĕр. Икĕ объекта тăвассине те район администрацийĕн пуçлăхĕ тĕрĕслесе тăчĕ, кирлĕ пек финансларĕç, материалсемпе, техникăпа вăхăтлă тивĕçтерчĕç. Паллах, строительсен кăмăлĕ те лайăх, мĕнле калас, вĕсен аллисенче мастерок юрлать.

- Чăнахта, строительсен ăсталăхне пытарма май çук. Искусство шкулĕ нумаях пулмасть-ха вăраха тăсăлнă объект шутланнă пулсан, халь вăл палламалла мар улшăнчĕ. Апла пулсан, 547-мĕш номерлĕ куçса çÿрекен механизациленĕ колоннăра вăй хуракан хĕрсем хăйсен маркине çухатман-ха!

- Çапла, маркине кăна мар, ПМКана хăйне те тытаççĕ тесе калас килет манăн. Мĕнле йывăр вăхăтсене тÿссе ирттернине пăхмасăр, вĕсем, вун-вун çул хушши штукатур-малярсем пулса вăй хунăскерсем, урăх çĕре пăрахса каймарĕç. Тамара Ишкальдина, Елизавета Романова, Зинаида Шарафутдиновапа Римма Туишева ертсе пыракан бригадăсемпе звеносем коллективра чи çирĕпписенчен пĕрисем шутланаççĕ. Равиль Мусинпа Анас Сабиров ертсе пыракан каменщиксен, Рустем Хасаншинпа Талгат Шайдуллинăн монтажниксемпе платниксен бригадисем те коллективăн шанчăклă тĕрекĕ пулса тăраççĕ. Кирпĕчĕ заводĕнчи Разина Низамеевапа Галина Матросова дозировщицăсем, Марат Файзуллинпа Любовь Калентьева ертсе пыракансен бригади, цемент складĕнчи слесарь Камиль Сатдаров тата Михаил Имуковпа Александр Рыбаков хĕртекенсем тăрăшса ĕçленипе кирлĕ пахалăхлă строительство материалĕсем туса кăлараççĕ.

- Анчах шăпчăка юптарупа тăрантармаççĕ теççĕ. Хăвăр ĕçченĕрсене укçа тÿлеме халь мĕнле майсем пур сирĕн?

- Эпĕ каларăм ĕнтĕ, район администрацине пула эпир ĕççĕр ларман, заказсене те финанслаççĕ. Хальхи вăхăтра пирĕн ĕçченсен пысăк ушкăнĕ Тĕрнеçри спирт завочĕн котельнăйне тунă çĕрте ĕçлет. Ĕçе вырнаçтаракан бюрон хитре çурчĕ те пирĕн каччăсен ĕçĕ. Тата тасатакан сооруженисене туса пĕтермелле, СПТУ микрорайонĕнчи икĕ çурта туса пĕтерессине те вăраха тăсас килмест.

- Ку сиртен килет пулĕ ĕнтĕ?

- Çапла пулсанччĕ... Пире кивçен илнине те тавăрса паман-ха. Çапла, 33 хваттерлĕ çуртшăн 1,2, акушер пункчĕшĕн - 1,5 миллиард тенкĕ илмелле пирĕн. Пĕлтĕр СПТУ тунăшăн та пĕр миллиард çурă ытла тенкĕ тÿлемен-ха. Агропромышленность комплексĕ темиçе çул хушшинче кивçене кĕни çинчен асăнас та килмест.

- Тăкаксем пур ĕнтĕ...

- Çапла. Куçарнă пысăк суммăсем çурт-йĕр тăвассипе çыхăнман тĕллевсем çине каяççĕ. Район ертÿçисене тав, ведомствăри пурăнмалли çуртсенчен хăтарчĕ пире, ăна муниципаллĕ харпăрлăха панă. Ведомствăри ача сачĕ те çавăн пекех, ун валли çулталăкне 600 миллион тенкĕ таран тăкаклаттăмăр. Пирĕн котельнăй ăшăтакан микрорайона газификацилени те лару-тăрăва чылай çăмăллатрĕ. Котельная ăшă сетьне парас ыйтăва татса пама шутлаççĕ...

- Сакăн пек условисемпе ĕçсем малалла каймасан, мĕнпе тÿрре тухăр, Рустем Мингалеевич?

- Кам ĕçлемест, çавă йăнăшмасть тесе ахаль каламаççĕ, пирĕн вара кăмăл та, майсем те пысăк. Тытăм улшăнăвĕсене те эпир ĕç усăллăхĕшĕн ирттеретпĕр, экспериментшăн мар.

- Ан тив, çапла пултăрччĕ. Çур Нурлата тунă, кашни хуçалăха пулăшнă строительсен малтанхи мухтавĕ вĕсем патне çĕр хут ытларах таврăнтăр.

Р.ГИЛЬМУТДИНОВ калаçнă.

Ӳкерчĕксенче: Галина Леонидовна Овчинниковапа Тамара Васильевна Волкова мрамор плитасем сарнă картлашкасемпе ачасем часах искусство шкулне кĕрĕç; Зинаида Яковлевна Шарафутдинован бригади çак кунсенче Кислев шкулне тата халăха ĕçе вырнаçтаракан бюро çуртне тунă çĕрте ĕçлет.

Илемлĕх асамçисем

Ĕçе çитсен вĕсене хăйсен хитре кĕписене, çÿлĕ кĕлеллĕ туфлийĕсене хывса ĕç тумĕ тăхăнма тÿр килет - шăлавар тата кофта, мĕншĕн тесен ку тумсемпе ĕçлеме меллĕрех, вĕсене кунĕпе миçе хутчен "козел" çине маччана çити çĕкленме тата анма, пуçĕсене çÿлелле каçăртса мĕн те пулин тикĕслеме, шуратма е урайĕнче упаленсе плинтуссене сăрлама тÿр килет вĕт. Ĕç кунĕ вĕçленнĕ хыççăн вĕсем тумтирне улăштараççĕ, çав вăхăтрах тĕкĕртен пăхса, хăйсен питкуçĕсене сăрлакаласа илеççĕ, пĕр-пĕрин çине пăхса кулаççĕ.

Нумай çул хушши пĕрле ĕçлесе вĕсем чунчĕрисемпе хытман, тĕлĕнме пăрахман, ку вара вĕсем хăйсем тунă илемлĕхе хак пама пултарнине пĕлтерет.

Хĕрсем шăп кăна çапла ĕçлеççĕ те. Акă 6 çул хушши ĕнтĕ вĕсем пĕр бригада шутĕнче вăй хураççĕ. Маларах вĕсене нефтьпе газ кăларакан "Нурлатнефть" управленин çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăхĕнчи капăрлату ĕçĕсене пурнăçлакансене строительство ĕçĕсене пурнăçлама, нефть объекчĕсене, пурăнмалли çуртсене юсама тÿр килнĕ. Юлашки вăхăтри улшăнусене пула вĕсем пысăках мар пайра юсав бригади пек юлнă. Юлия Васильевна Ильина (сулахайра) ертсе пынипе вĕсем пурăнакан çуртсене, учрежденисемпе производство объекчĕсене, кантурсене юсаççĕ. Хĕрсем хăнăхнă, вĕсем хушнипе кăна çырлахмаççĕ, мĕнпур ĕçе тÿрĕ кăмăлпа, хитре те паха пурнăçлаççĕ. Юлия, специальноçĕпе ачапăча учрежденийĕн воспитательницы пулнăскер, пурне те ăста та илемлĕ пурнăçлама тăрăшать, юлташĕсене хăйĕн пекех пулма хистет. Наиля Исмагиловна Набиева (сылтăмра) тата Галина Лотфрахмановна Левакова (варринче) ĕçе çиелтен кăна тăваканнисем мар. Наиля ку ĕçе 15 çул пурнăçлать, Галя вара техникумра туяннă пĕлĕвĕпе 6 çул хушши ĕнтĕ ĕçре усă курать. Хĕрсем туслă, пĕр çемье пек пурăнаççĕ, ĕçре те тивĕçсене пăхса тăмаççĕ. Камăн хăш ĕç лайăхрах пулать, çавна тăвать. Çапла, Юлия плиткăсем ăста çыпăçтарать пулсан, Наиля лайăх штукатур, Галя - ăста маляр - капăрлатакан пулнипе чапа тухнă. Ĕçе килĕштерсе пурнăçлани куç умĕнчех: заказчиксем вĕсен ĕçĕпе яланах кăмăллă.

Ыйтусемпе йывăрлăхсем те вĕсен пĕр пек. Вĕсем виççĕшĕ те аннесем - Юлия пĕччен икĕ ачине институтра вĕрентет, Наилян аслă хĕрĕ те аслă пĕлÿ туянать, унăн тата икĕ ачаха, вĕсен те пурнăçра тĕрĕс çул суйласа илмелле пулать. Галян та виçĕ ача, чăнахта, вĕсем пĕчĕккĕ-ха, мăшăрĕпе тата ачисемпе строитель пĕчĕк çемье пурăнакан хваттерте пурăнать.

Ĕçри юлташсене ачасемшĕн тăрăшни кăна мар, пурнăçри йăла теми те çывăхлатать. Ку тĕлĕшпе вĕсенчен кашни хăйне евĕрлĕ пултаруллă. Çапла, Юлия комфорт, хăтлăх тума пĕлет пулсан, Наиля вара опытлă повартан кая мар апат хатĕрлет. Пурнăçăн йывăр минучĕсенче вĕсене юрă пулăшать. Юлия Васильевна хăйĕн янравлă сассипе юрлама тытăнать те Галя та ăна пулăшмаваскать... Раствор, клей, сăр шăрши кĕрекен çурта савăнăç туйăмĕ тулать. Çапла, строительсен пурнăçри телейлĕ минучĕсем пур: вĕсем çынсем савăннине кураççĕ. Çав самантра вĕсем алă-урисем ыратни, ĕçре витĕр çил вĕрни, сăр шăрши çинчен манса каяççĕ, хăш-пĕр чухне вĕсем хваттер хуçисенчен ытларах та савăнаççĕ пулĕ. Ильинан бригадинчи хĕрсен те çавăн пек минутсем сахал мар пулнă тата малашне те чылай пулĕç-ха! Вĕсем çынсем хăтлă та илемлĕ çĕнĕ хваттерсенче пурăнччăр тесе тăрăшаççĕ. Çав илемлĕхе вара шăп кăна вĕсем, çак пултаруллă маляр-капăрлатакансем, Юлия, Наиля, Галина пеккисем тăваççĕ...

С.ХАЙРУЛЛИНА.

Н. Квашнина сăнÿкерчĕкĕ.

телепрограмма

ПОНЕДЕЛЬНИК
10 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00 -8.00 "Чулпан"
18.20 "Жырлыйк әле бергә - бергә"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Взгляд. Татары Санкт - Петербурга"
19.45,21.45 Новости
20.00 "Пути-дороги дальние"
20.10 "Шигърият"
20.25 "Тамчы"
21.00 "Михайло Ломоносов".

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 1.05 Новости.
9.15 18.20 "Роксолана - пленница султана".
10.00 "Поле чудес".
11.00 Здоровье.
11.30 19.30 Угадай мелодию.
12.15 "Вместе".
12.50 Х.ф. "Семь стариков и одна девушка".
14.25 Футбольное обозрение.
15.20 "Тин-Тин идет по следу".
15.45 Марафон-15.
16.05 Звездный час.
16.40 "Лето наших надежд".
17.05 "...До шестнадцати и старше".
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
20.00"Человек в маске".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 "Горец".
22.45 "Женские истории".
23.15 "Время печали еще не пришло".

РОССИЯ

7.00 8.35 14.30 "Веселая карусель".
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 22.30 23.10 0.30 Вести.
8.00 0.15 "Дежурная часть".
8.20 "На заметку".
8.30 "Православный календарь".
9.15 Старая квартира.
10.10 "Санта-Барбара".
11.30 "Западня".
12.40 Диалоги о животных.
13.30 Вовремя.
15.00 "Позвоните Кузе!"
15.30 "Собачий мир".
16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.30 "Осторожно, модерн".
18.00"Вихрь цветов".
18.55 Любовь с первого взгляда.
19.25 "Марьина роща".
20.35 Сам себе режиссер.
21.10 "Отпетые мошенники".
23.15 "Дживс и Вустер".
0.50 Автошоу.
1.15 Автоспорт: национальная гоночная серия.

РИО

17.03 ДИСК-канал. 17.30 ТСН-6. 17.35 Дорожный патруль. 17.50 Те Кто. 18.15,19.30, 20.30,21.50 НОВОСТИ. 18.20 "Дэвис учит жить". 18.50"Дежурная аптека III".19.35 Ток-шоу "АКУЛЫ ПОЛИТПЕРА".20.55 "Бриско Каунти. Приключения на Диком Западе".21.50 КИНОТЕАТР ТВ- 6. "Она Вас любит". 23.35 ТСН-6.

ВТОРНИК
11 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Прекрасное далеко..."
19.20 Концерт
19.45,21.45 Новости
20.00 "Кулларында җан җылысы"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
21.00 "Михайло Ломоносов"
22.30 "БКЗ приглашает..."
22.45 "Бизнес. ТВ"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 0.10 Новости.
9.15 18.20 "Роксолана - пленница султана".
10.00 "Человек в маске".
10.45Смехопанорама.
11.20 Домашняя библиотека.
11.30, 19.30 Угадай мелодию.
12.15 "Вместе".
13.00 "Гордость и предубеждение".
14.15 "Гибель галантного века".
15.20 "Тин-Тин идет по следу".
15.55 Счастливый случай.
16.40 "Лето наших надежд".
17.10 "...До 16 и старше".
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
20.00 "Тема".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 "Никто не хотел умирать".
23.40 "Женские истории".
0.25 "Приятели".

РОССИЯ

7.00 8.35 14.30 "Веселая карусель".
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.10 0.25 Вести.
8.00 0.10 "Дежурная часть".
8.20 "Стронг" представляет.
8.25 "На заметку".
8.30 "Православный календарь".
9.15 Старая квартира.
10.10"Санта-Барбара".
11.30 "Западня".
15.00 "Позвоните Кузе!"
15.30 "Собачий мир".
16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.30 "Осторожно, модерн".
18.00 "Вихрь цветов".
19.00 Кроссворд.
19.25 "Марьина роща".
20.35 "Аншлаг" представляет.
21.10 "Дежа Вю".
23.15 "Пси фактор".
0.45 Живая коллекция.

РИО

17.05 0.40 ДИСК-канал. 17.30 ТСН-6. 17.35 0.25 Дорожный патруль. 17.50 Те Кто. 18.10,19.30 20.30 21.50 НОВОСТИ. 18.15 "Дэвис учит жить", 7 серия. 18.50 "Дежурная аптека III". 19.35 Ток-шоу "МУЖСКОЙ КЛУБ". "Бисексуал". 20.55 Сериал "Бриско Каунти. Приключения на Диком Западе". 21.55 КИНОТЕАТР ТВ- 6. "Десять". 0.15 ТСН-6. 1.25 "Знак качества". 1.40 "Подставленный".

СРЕДА
12 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Сельские будни"
19.45,21.45 Новости
20.00 "Карт - бланш"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
21.00 "Михайло Ломоносов"
22.30 "Точка опоры"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 23.55 Новости.
9.15 18.20 "Роксолана - пленница султана".
10.00 "Тема".
10.45 В мире животных.
11.30 Джентльмен-шоу.
12.15 "Вместе".
13.00 "Гордость и предубеждение".
14.15 "Гибель галантного века"
15.20 "Тин-Тин идет по следу".
15.45 "Классная компания".
16.15 Зов джунглей.
16.40 "Лето наших надежд".
17.10 "...До шестнадцати и старше".
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
19.30 "Золотая лихорадка".
20.10 Человек и закон.
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 "Вербовщик".
23.25 "Женские истории".
0.10 "Курить"

РОССИЯ

7.00 8.35 14.30 Мультфильм.
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.30 0.50 Вести.
8.00 0.35 "Дежурная часть".
8.20 "Стронг" представляет.
8.25 "На заметку".
9.30 "Православный календарь".
9.15 Старая квартира.
10.10 "Санта-Барбара".
11.30 "Западня".
12.35 Диалоги о животных.
13.30 Автошоу.
15.00 "Позвоните Кузе!".
15.30 "Собачий мир" .
16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.30 "Осторожно, модерн".
18.00 "Вихрь цветов".
18.55 Кроссворд.
19.25 "Марьина роща".
20.35 "Мистер Бин - черная змеюка".
21.20 "Джованни Фальконе".
23.35 "Агата Кристи. Пуаро".
1.10 Горячая десятка.

РИО

17.05ДИСК-канал. 17.30ТСН-6. 17.35 Дорожный патруль. 17.50 Те Кто. Пьер РИШАР. 18.15,19.30, 20.30,21.50 НОВОСТИ. 18.20 "Дэвис учит жить". 18.50"Дежурная аптека III". 19.35 Ток-шоу "Я САМА". 20.55 Сериал "Бриско Каунти. Приключения на Диком Западе". 21.55 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Авантюра". 23.35ТСН-6. 23.45 Дорожный патруль. 0.00 ДИСК-канал. 0.45 "Знак качества". 1.05 Ночной сеанс. Мелодрама "Возникшая из дождя" (США).

ЧЕТВЕРГ
13 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.45, 20.45 "Җиһан"
19.00 "Социальные приоритеты"
19.30 "Эхо голоса твоего"
19.45,21.45 Новости
20.00 "ГАИ - информ"
20.15"Шигъри мизгелләр"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
21.45 "Михайло Ломоносов"
22.25 "Клуб Болл"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 0.15 Новости.
9.15 18.20 "Роксолана - пленница султана".
10.00 Человек и закон.
10.35 Пока все дома.
11.20 Домашняя библиотека.
11.25 19.30 "Эти забавные животные"
12.15 "Вместе".
13.00 "Лаутары".
14.15"Гибель галантного века".
15.20 Мультсериал.
15.45"Классная компания".
16.15 Волшебный мир, или Синема.
16.40 "Лето наших надежд".
17.05"...До 16 и старше".
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
19.30 "Эти забавные животные".
20.05 В поисках утраченного
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 "Нелл".
23.45 "Женские истории".
0.35 "Не курить" .

РОССИЯ

7.00 8.35 14.30 Мультфильм.
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.05 0.20 Вести.
8.00 0.05 "Дежурная часть".
8.20 "Стронг" представляет.
8.25 "На заметку".
8.30 "Православный календарь".
9.15 Старая квартира.
10.10 "Санта-Барбара".
11.30 "Западня".
12.35 Диалоги о животных.
13.30 На дорогах России.
13.45 Торговый дом "Ле Монти".
15.00 "Позвоните Кузе!"
15.30 "Собачий мир".
16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.30 "Осторожно, модерн".
18.00 "Вихрь цветов".
18.55"Лабиринт".
19.25 "Марьина роща".
20.35 Маски-шоу.
21.10 "Одинокий волк Маккуэйд".
23.10 "Притворщик".
0.40 "Время, отведенное для жизни".

РИО

17.00 0.15 ДИСК-канал. 17.30 ТСН-6. 17.35 0.00 Дорожный патруль. 17.50 Те Кто. 18.10, 19.30,20.30, 21.50 НОВОСТИ. 18.15 "Дэвис учит жить". 18.50 "Дежурная аптека III" . 19.35 Ток-шоу "СДЕЛАЙ ШАГ". 20.55 Сериал "Бриско Каунти. Приключения на Диком Западе", 8 серия.21.55 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Свадьба вампиров". 23.50 ТСН-6. 1.00 "Знак качества".1.15 "Смертельное расследование" (США).

ПЯТНИЦА
14 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Батулла дәресләре"
19.20 "Дин һәм тормыш"
19.45,21.45 Новости
20.00 "Тел ачкычы"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
21.00"Җомга көн кич белән"
22.00 Популярные песни А.Ключарева.

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 0.15 Новости.
9.15 18.20 "Роксолана - пленница султана".
10.05 Клуб путешественников.
10.55 Смак.
11.15 Домашняя библиотека.
11.25 "Играй, гармонь любимая!".
12.15 Программа "Вместе".
13.00 "Лаутары".
14.15 "Гибель галантного века".
15.20 "Потерпевшие кораблекрушение".
16.50 "Улица Сезам".
17.25 "Чердачок Фруттис".
19.10 Здоровье.
19.45 "Поле чудес".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 "Выкуп за мертвеца".
23.30 Взгляд.
0.30 "Игла".

РОССИЯ

7.00 8.35 13.30 14.30 Мультфильм .
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 22.35 23.55 Вести.
8.00 23.40 "Дежурная часть".
8.20 "Мир здоровья".
8.25 "На заметку".
8.30 "Православный календарь".
9.15 Старая квартира. Год 1954.
10.10 "Санта-Барбара".
11.30 "Западня".
12.35 Диалоги о животных.
13.45 Торговый дом "Ле Монти".
15.00 "Позвоните Кузе!".
16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.30 Осторожно, модерн.
18.00"Вихрь цветов".
18.55"У всех на устах".
19.25"Марьина роща".
20.35 "Аншлаг" и Ко.
21.40 "Акуна Матата".
22.40 Урмас Отт с Т.Дорониной.
0.15 "Все люди смертны".

РИО

17.00 ДИСК-канал. 17.30 ТСН-6. 17.35 1.15 Дорожный патруль. 17.50 Те Кто. 18.10, 19.30, 20.30 НОВОСТИ. 18.20 "Дэвис учит жить". 18.50 "Дежурная аптека III" 19.35 КАТАСТРОФЫ НЕДЕЛИ. 20.00 "ВЫ - ОЧЕВИДЕЦ". 20.55 КИНОТЕАТР ТВ- 6. "Волчья кровь". 22.40 0.05 Концерт памяти В.ЦОЯ "Звезда по имени Солнце". 23.55 ТСН-6. 1.25 "Такси ТВ-6". 1.40 ДИСК-канал. 2.30 "Знак качества".

СУББОТА
15 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
17.45 "Хәерле сәгатьтә"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Бизнес ТВ"
19.45,21.45 Новости
20.00 "Мин кайттым, әни"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
20.45 "Музыка плюс"
21.15 "Видеоспорт - авто"
21.45 "Точка опоры"
22.00 "Творческий вечер Фоата Мансурова"

ОРТ

8.00 "Адам женится на Еве".
9.15 16.30 Мультфильм.
9.45 Слово пастыря.
10.00 15.00 18.00 Новости.
10.10 Домашняя библиотека.
10.30 "Утренняя почта".
11.05 "Каламбур".
11.40 Смак.
12.00 История одного шедевра.
12.30 "Могилев-Москва-Шлягер".
13.00 Америка с М.Таратутой.
13.35 "Отцы и дети".
15.20 "Цивилизация".
15.50 В мире животных.
17.10 Как это было.
18.15 КВН-ассорти.
18.50"Большая перемена".
20.10 "Джентльмен-шоу".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!".
21.00 Время.
21.40 "Слепая ярость".
23.20 Клуб "Белый попугай".
0.05 Х.ф. "Невиновный".

РОССИЯ

8.00 "Абдулладжан, или посвящается Стивену Спилбергу".
9.30 "Лабиринт".
10.00 Доброе утро, Страна!
10.45 Кроссворд.
11.15 "Почта РТР".
11.40 "Любовь с первого взгляда".
12.05 Подиум д"Арт.
12.35 "Неделя в Санта-Барбаре".
14.00 20.00 Вести.
14.35 "Люди и деньги".
15.00 Федерация.
16.00 Башня.
16.25 "Арена".
16.55 Футбол.
18.55 Моя семья.
20.35 "Снайпер".
22.25 "В поисках Сьюзен".
0.15 Церемония вручения премии "Рекордъ".
1.10 Адамово яблоко.

РИО

7.05 Дорожный патруль. 7.20 ДИСК-канал. 8.05 "Детектив Боги". 9.00 "Солти". 10.20 "Прекрасные господа из Буа - Доре", 8 серия. 10.55 ТЕЛЕМАГАЗИН. 11.05 Маленькое утреннее шоу "З.К.". 11.30 ТСН-6. 11.45 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Вторжение". 13.25 ТЕЛЕМАГАЗИН 13.35, 16.30, 19.25 "Любишь-смотри". 13.50 "Нью-Йорк, Нью-Йорк". 14.25 Мультфильмы. "Стеклянная гармоника", "После того, как...". 15.10 КИНЕСКОП. 16.15 "Такси ТВ-6". 16.40 ДИСК-канал. 17.30 ТСН-6. 17.35 Дорожный патруль. 17.50 "В тени Везувия". 18.55 "Звезды о звездах" .19.40 "О.С.П. - Студия". 20.30 СКАНДАЛЫ НЕДЕЛИ. 21.00 "Фитиль". 21.15 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Девушка угонщика" (США). 23.00 "Шоу Бенни Хилла". 23.30 Маленькое ночное шоу "З.К.". 23.55 ТСН-6. 0.00 "Такси ТВ-6". 0.15 "Тело как улика" (США).

ВОСКРЕСЕНЬЕ
16 АВГУСТА
«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
18.35 "Видеоспорт"
18.45 "Телебуклет"
19.00 "ТОН"
19.40 "Автокалейдоскоп
20.00 "Ханым"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
20.45 Р.Мөхәммәдиев "Истәлек өчен Гыйлемханга"

ОРТ

8.00 "Адам женится на Еве".
9.15 Лотто-Миллион. Спортлото.
9.30 16.40 "Дисней-клуб".
10.00 15.00 0.15 Новости.
10.10 "Непутевые заметки".
10.30 Пока все дома.
11.10 Утренняя звезда.
12.00 "Служу России".
12.30 "Играй, гармонь любимая!".
13.00 Крестьянские ведомости.
13.30 "Подводная одиссея команды Кусто".
14.25 Смехопанорама.
15.20 Клуб путешественников.
16.05 Футбольное обозрение.
17.35 "Колесо истории".
18.30 "Соломенная шляпка".
20.55 Киноафиша.
21.00 Время.
21.35 "Анастасия".
23.45 "Абажур".
0.30 "Глупый, но дисциплинированный".

РОССИЯ

8.00 Мультфильм.
8.10"Красная книга".
8.40 "Служу Отечеству!"
9.05 Утро крестьянина.
9.30 Вовремя.
10.00 Доброе утро, Страна!
10.45 Сам себе режиссер.
11.15 Русское лото.
11.55 "Аншлаг" и К.
12.45 "Мир книг с Л.Куравлевым".
13.00 Неделя в Санта-Барбаре.
14.00 20.00 Вести.
14.35 Дню памяти Микаэла Таривердиева. "До свидания, мальчики!"
15.55 "Закон и порядок".
16.45 Диалоги о животных.
17.45 Совершенно секретно.
18.40 Старая квартира.
20.35 "Последний раз, когда я видела Париж".
22.45 "Агата Кристи. Пуаро".
23.40 "К-2" представляет.
0.35 Сиреневый туман.

РИО

7.05 Дорожный патруль. 7.20 ДИСК-канал. 8.05 "Детектив Боги". 8.40 Сериал для детей "Солти", 14-16 серии. 9.55 "Прекрасные господа из Буа - Доре". 10.55 Шоу еды "ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШЬ". 11.30 ТСН-6. 11.45 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Дикий Север". 13.25, 16.10 ТЕЛЕМАГАЗИН. 13.35 Мультфильм. 13.55 "КАНОН". 14.30 Ток-шоу "Я САМА". 15.30 Документальный сериал . 15.55 "Такси ТВ-6". 16.20 "Любишь-смотри". 16.25 СПОРТ НЕДЕЛИ представляет. "ДИНА. Вся история. 1998". 17.00 "НАЗЛО РЕКОРДАМ!" 17.30 ТСН-6. 17.35 Дорожный патруль. 17.50 Путешествия с "Национальным Географическим Обществом". "Царство аллигаторов". 18.55 "ШЕСТЬ НОВОСТЕЙ НЕДЕЛИ". 19.25 "Фитиль". 19.35 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Сыщик". 22.15 "Шоу Бенни Хилла". 22.50 "Такси ТВ-6". 23.05 Ночной сеанс. "Ангел IV".

Экспресс-центр Экспресс-центр*** Экспресс-центр*** Экспресс-центр***

Чулпанти "каскадерсем"

"Чĕмĕт" кĕтесĕ

Хисеплĕ "Чĕмĕт"! Юлашки вăхăтра эпир, сана хисеплекенсем, район хаçачĕн страницисенче сайра куратпăр. Çакăн сăлтавĕ йывăр вăхăтсем пулни пулĕ.

Эпĕ сана Чулпан ялĕнче çак кунсенче уçăлмалли "Каскадерсен" шкулĕ çинчен каласа парасшăн.

Çак ялта пурăнакан Минахмет Гибадуллин вара çак шкулăн пĕрремĕш вĕренекенĕ е тренерĕ те пулма пултарать. "Мĕншĕн?" - ыйтăр эсир.

Нумаях пулмасть 1-мĕш номерлĕ кандидат ӳсĕрле, номерсĕр мотоциклпа Нурлата килнĕ. Кунта вара вăл тӳрех пысăк креслă трюксем кăтартма тытăннă. Чугун çул переездĕнче çулпа çӳремелли мĕнпур Правилăсене хирĕçлесе ГИБДД начальникĕнчен, ВАЗ моделĕн "09" автомашинăпа пыраканскертен, иртсе кайма тытăннă.

Переездри дежурнăй çакна курсан тĕлĕнмеллипех тĕлĕннĕ. ГИБДД начальникĕ те 25 çул хушши çак ĕçе халаллаçа, çакăн пеккине пĕрремĕш хут курнăскер, мĕн пулса иртнине пĕлес тенĕ. Мотоциклне чарма ыйтнипе пирĕн "паттăр" татăклă ĕç йышăннă: чугун çулĕпе кайри урапи çинче вирхĕнсе иртнĕ. Ăна апатçимĕç комбиначĕ патĕнчи посадкăра шыранă вăхăтра пирĕн "трюкач" аэропорт патĕнче пулнă.

Анчах та кунта темĕнле çынсем килсе тухнă та ăна ОВД дежурнăй пайне илсе пынă.

Хăйĕн çакăн пек трюкĕсемшĕн "каскадер" 10 талăка тĕрмене лекнĕ тата унăн 668 тенкĕ штраф тӳлемелле пулать.

А.КАЮМОВ,
Нурлатри ГРОВД ГИБДД çулпа çӳрессин надзорĕн госавтоинспекторĕ, милици капитанĕ.

Саламлатпăр!

Наильпе Фирая АЗИЗОВСЕНЕ мăшăрланнă ятпа чун-чĕререн ăшшăн саламлатпăр!

Пурнăçăр çурхи кун пек çутă,
Кĕрхи кун пек пуян пултăр.
Çемьере татулăхпа иксĕлми телей,
Çирĕп сывлăх, юрату сунатпăр.

"Туслăх" хаçат коллективĕ.

Ĕлкĕрмелле

Шăл тухтăрĕ чирлĕ çынна хытă кăшкăрма ыйтать.

- Нимĕн те ыратмасть-çке, - кутăнлашать лешĕ.

- Пурпĕрех кăшкăр. Черетре тепĕр вунă çын ларать. Çирĕм минутран вара телевизорпа футбол вăййине кăтартма пуçлаççĕ. Унта ĕлкĕрмелле манăн.

Чее салтак

- Ку васкавлă пулăшу пульници-и?

- Çапла.

- Калăр-ха, ирхине ултă сехетре чан çапса ыттисене вăратаканскер йĕркеллĕ çын-и?

- Çук, паллах. Пăсăлнă этем вăл.

- Апла пулсан, халех килсе лартса кайăр ăна. Адресне çырăр-ха: Стрелоксен урамĕ, 20-мĕш çурт, салтаксен казарми.

*** Уяв юррисем**

Улма патăм - илмерĕн

Яшки сиксе вĕрет-çке,
Карчăк сиксе ташлать-çке.
Чĕрçи-чĕрçи панулми
Сĕтел айне кустартăм.
Мăнаккаçăм, мăнакка,
Чĕрçӳ çинче ӳстертĕн.

Улма патăм - илмерĕн,
Чĕрçӳ çине хумарăн.
Эп те пырса курмарăм,
Эс те килсе курмарăн.

Çаплах ĕмрӳ иртĕ-ха,
Çаплах ĕмрӳ иртĕ-ха.

* * *

Кăмака çинче ула кушак,
Тусăм-тус.
Салма çăрса ларать-çке,
Тусăм тус.

Салми çине сахăр янă,
Тусăм - тус.
Пĕр-ик кашăк сыпса пăх-ха,
Тусăм - тус.

Пухса йĕркелекенĕ Е.ИЛЮШКИНА.

Тăхăрвун саккăрмĕш çулхи шăрăх çу

Виççĕмĕш уйăх шăрăх тăрать. Кашни каç эпир синоптиксене итлетпĕр, вĕсем йăнăшасса шанатпăр. Анчах та çук çав. Çĕнĕ кун çаплах шăрăх, ТР гидрометеорологипе мониторинг центрĕ хăш-пĕр çул август уйăхĕнче те чи шăрăх кунсем пулма пултарнине аса илтереççĕ. Çапла, 1920 çулта Хусанта 38 градус, Елабугăра вара 39 градус шăрăх пулнă. Çапах та чăтмалли пĕр-икĕ кун кăна марха.

Шăрăх шыв патне хăвалать. Ваннăна, сивĕ душ айне, Хăнтăрчана, Çарăмсана, Хура тинĕсе... Финанс йывăрлăхĕсене пăхмасăрах Нурлатри вун-вун çемье кăçал Краснодар крайĕнчи пляжсене сырса илнĕ. Укçалăраххисем Вăтаçĕр тинĕсĕ патне канма каяççĕ.

"Мĕнле кантăр", - тесе ыйтсан, чиперрĕн кулаççĕ. Кунта юлакансем вара нефтяниксен уçă бассейнне аса илеççĕ. Халĕ ăна никам та пăхмасть. Çарăмсанта шыва кĕме юратакансене ыттисен тирпейсĕрлĕхĕ тĕлĕнтерет: апатланнă хыççăн юлнă çӳп-çап. Банкăсем, коробкăсем, хаçат таткисем, тата, паллах, пушă бутылкăсем...

Пирĕн сывлăхшăн мĕнле-ши шăрăх? Тĕслĕхрен, августăн иккĕмĕшĕнче урамри термометр 35С ытла ăшă кăтартнă. Больница УАЗикĕнче тата та шăрăхрахчĕ. Хулари васкавлă пулăшăва çак кун 52 хут чĕннĕ. Сакăр çынăн пысăк температура пулнă. Витĕр çиле, мороженăй ытла нумай çинине тата холодильникран ĕçнине пула. 14 çын чĕре чирĕпе аптранă, 5 - бронх астмипе, пĕрне вара "пӳре синдромĕллĕ геморроги лихорадки" диагноз лартнă. (Уйрăм гигиена правилисене яланах пурнăçламалла!).

Пушар службине илсен вара, икĕ уйăх хушшинче Нурлатри ПЧ ĕçченĕсем 50 хут ытла тревогăпа тухса кайнă, ытларах кăнтăр кунĕнче. Çӳп-çап çуннин 13 тĕслĕхне палăртнă, 12 - мунчапа гараж, 5 - çурт. Мунча хутнă чухне асăрханусăр пулни, шăратса сыпăçтармалли ĕçсене пурнăçланă чухне тирпейсĕр пулни, электроприборсемпе усă курмалли правилăсене пăсни пушар сăлтавĕсем пулса тăнă. Вăрмансенчи пушарсем - Раççейре пушар тухас хăрушлăх пуррине палăртнă вăхăтра 17 пин пушар пулнă - пирĕн патра палăртман. Хамăрăн симĕс пуянлăха малашне те упрасчĕ.

Шăрăхра пурне те йывăр. Комбайнерсене, строительсене, нефтяниксене, çул-йĕр тăвакансене, ытти профессисемпе ĕçлекенсене тата ... пĕчĕк кухньăра хĕлле валли хатĕрленсе банкăсемпе аппаланакан кил хуçи хĕрарăмĕсене пуринчен ытла йывăр.

Çынсене кĕркунне çитесси, мороженăй тата уçăлтаракан шывсем лăплантараççĕ. Киосксен хуçисем хăйсен коммерци вăрттăнлăхĕсене уçмаççĕ, çапах мороженăй нумай тата кăмăлпах илнине палăртаççĕ. Нурлата ăна Çыранçи Чаллăран тата Самартан илсе килеççĕ - темлине те - иçĕм çырлиллĕ пломбир, крем-брюле, мăйăрли, улма-çырлалли, эскимо, "Мишутка", "Каприз", "Рожок", "Люкс" тата ытти те. Çапах та чи тутли ногинское мороженăй теççĕ. Е акă карамеллĕ "Даша". Ĕçмелли сĕткенсене илес пулсан, "Фанта", "Кола" аслисене йăлăхтарса çитернĕ, вĕсем лимон таткисемпе сивĕтнĕ чей, сăра тата кукамайсен рецепчĕпе хатĕрленĕ çăкăр квасне ытларах килĕштереççĕ.

Сăмах май, врачсем ахаль шыва нумай ĕçме сĕнмеççĕ - вăл чĕрепе пӳрешĕн сиенлĕ.

Çăвăн ытлашши шăрăх çанталăкне мĕнле чăтатăр тесе ыйтни çине пирĕн вулакансем хăйсен хушамачĕсене пĕлтермесĕр хураслаççĕ.

Валентина Михайловна, 47 çул.

- Эпĕ - отпускра. Иртен тытăнса каçчен вентилятор ĕçлени хăтарать. Шăнса пăсăлма та пулать тенине илтнĕ.

Гузель, служащи.

- Ирхине, кăнтăрла, каçхине икĕ хутчен шыва кĕретĕп. Ĕç пӳлĕмĕнче вара çав тери шăрăх...

В. строитель.

- Ыйтатăр та. Куратăр-и, шăрши пек йĕп-йĕпе.

... Тĕлĕнетĕп çынсенчен. Пире яланах тем килĕшмест. Çулла шăрăх кансĕрлет, хĕлле шартлама сивĕ...

Т.НАЗАРОВА.

Пĕлтерӳсем

"Диана" киоска (типографие хирĕç) июлĕн 31-мĕшĕнче каçхине çаратнă пирки мĕн те пулин пĕлекенсене 2-28-32 номерпе е Гиматдинов урамĕнчи 51-мĕш çуртри 4-мĕш хваттере пĕлтерме ыйтатпăр. Кам пĕлтернине каламасса тата парне пуласса шантаратпăр.

* * *

ВАЗ-2101 сутăнать, хаклă мар. Адрес: Гоголь урамĕ, 19.

* * *

1986 çулта туса кăларнă ВАЗ-21013 сутатпăр. Адрес: К.Маркс урамĕ, 1-38, 17 сехет хыççăн.

* * *

НГДУ ЖКХ патĕнчи гаража васкавлă сутатпăр. Адрес: Дружба урамĕ, 70-28, телефон - 5-26-02.

* * *

УАЗ-452, ЛУАЗ-969 сутатпăр. Телефон: 5-21-54.

* * *

Çурта пĕр пӳлĕмлĕ хваттерпе (хушса тӳлесе) улăштаратăп. Гараж, мунча, нӳхреп пур. Адрес: Нефтяниксен урамĕ, 9-14

* * *

"Москвич-412" васкавлă сутатпăр, хаклă мар. Телефон: 5-36-69.

* * *

10х9 калăпăшлă пура сутăнать, хакĕ калаçса татăлнă тăрăх. Телефонсем: 4-13-78, 2-25-16.

* * *

1982 çулта туса кăларнă "Москвич-2140" сутăнать. Хакĕ 5 500 тенкĕ. Телефон: 5-20-04.

* * *

Космонавтсен урамĕнчи 19-мĕш номерлĕ çуртăн çурри васкавлă сутăнать. Мунча, нӳхреп пур, шыв кĕртнĕ, пăспа ăшăтмалла. Телефон: 5-18-94.

* * *

Геннадий Аркадьевич Беляков ячĕпе панă документсемлĕ пĕчĕк сумкăна тупакана К.Маркс урамĕнчи 9-мĕш номерлĕ çуртри 2-мĕш хваттере пырса пама ыйтатпăр. Парне пулать.

* * *

1992 çулхи декабрь уйăхĕнче туса кăларнă ВАЗ-21061 сутатпăр. Андреевка ялĕнче А.Н.Даниловран ыйтса пĕлмелле. Телефон: 39-2-53.

Нурлатри хула электросечĕ Нурлат хулинче пурăнакан пенсионерсем электроэнергишĕн укçа тӳлемесĕр расчет тума пултарнине пĕлтерет. Электроэнергишĕн памалли укçана пенсирен тытса юлĕç. Тĕплĕнрех çак адреспа ыйтса пĕлме пулать: Школьная урамĕ, 27. Телефонсем: 2-19-80, 2-12-45.

НГЭС администрацийĕ.

Пирĕн хăма-чуспа хĕл тĕлне ăнаçлă хатĕрленĕр

Аксури вăрман хуçалăхĕ хăма-чус (ăвăсран) тăвать тата сутать, пĕр кубла метрĕ - 252 тенкĕ, шăтăрнак, арболит блокĕсем те пур. 6 кубла метр ытла заказ парсан, вăрман хуçалăхĕн транспорчĕпе леçсе параççĕ. Бартер та тума пулать. Аксу поселокĕнче ыйтса пĕлмелли телефон номерĕсем: (344) 2-14-32, 2-11-92.

<u>Димитровград хулинчи Промышленная урамĕнчи 89-мĕш номерлĕ çуртри "Согдиана" фирма сĕнет:</u>

- силикат кирпĕчĕ - пĕр штукĕ 810 тенкĕ, леçсе парсан - 850 тенкĕ;

- керамзит блокĕсем - пĕр штукĕ 3,20 тенкĕ, леçсе парсан - 3,90 тенкĕ. Телефонсем: 3-04-96, 3-27-23.

Тĕп редактор Р.Ф.ЗАМАЛЕЕВ.
Редактор Т.И.БУРАЙКИНА.

Учредительсем: Нурлат районĕн администрацийĕпе редакцин ĕç коллективĕ

Хаçат эрнере виçĕ хутчен - юнкун, эрнекун, шăматкун тухарла, вырăсла тата чăвашла тухать.

ПИРĔН АДРЕС: 423000, Нурлат хули, Карл Маркс урамĕ, 19.
ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор - 2-12-14, 2-22-81, редактор заместителĕ тата советсемпе обществăлла организацисен пурнăçĕн пайĕ - 2-10-44, редактор заместителĕ, яваплă секретарь - 2-18-67, редакторăн вырăс дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-14-16, редакторăн чăваш дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-10-44, ялхуçалăх пайĕ, промышленность, çырусемпе массăлла ĕç пайĕ - 2-22-51, бухгалтери, реклама пайĕ тата фотокорреспондент - 2-15-63.

Хаçата Тутар Республикин Информаципе пичет министерствинче шута илнĕ.

Регистрациленĕ номерĕ 34.

Димитровградская типография управления печати и информации Ульяновской области. Печать офсетная. Объем -1 печатный лист. Тираж 893. 3218.